

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1558. usque ad annum 1560

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1771

VD18 90118588

§. 44. Melchioris Cani extremis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66800](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66800)

nus, ex quibus prodibat flamma cum hac inscriptione ex hisce D. Pauli verbis: *Fides, quæ operatur per charitatem.*

Sæc. XVI.
A.C. 1560.

§ XLIV..

Melchioris Cani extrema.

Ex Scriptoribus Ecclesiasticis hoc anno defunctis tertius est Melchior Cano, seu Canus natione Hispanus in oppido Tarraconensi Toletanæ Diœcesis natus, itidem Ordinis S. Dominici Alumnus. Is Philosophiæ, ac Theologiæ studio addictissimus tam præclaros in utraque disciplina progressus fecerat, ut Anno reparatæ salutis millesimo quingentesimo quadragesimo sexto, absente Francisco Victoria ejus Magistro, Theologiam publicè Salmanticæ tradere juberetur, ubi laboris socium habebat Bartholomæum Caranzam, qui tamen diversas ab eo opiniones tenebat, quapropter inter illos quædam æmulationis species, indeque veluti duplex factio in Salmanticensi Schola est exorta: quinimo autumant nonnulli, quod Canus ad infauſtam æmuli sui sortem non nihil contulerit, quamvis hic non modo meritorum gløria, sed & rara animi moderatione, morumque comitate, quæ tamen in Cano desiderabatur, oppido clarus esset: e contrario autem Canus

Sixt. Sen.
l. c. Nicol.
Ant. Bibl.
Script. Hisp.
Dupin. p. 335

Qq 5

admo-

Sæcul. XVI. admodum vehemens, acer, & amb-
A.C. 1560. tiosus audiebat. Missus is est sub Pau-
 lo III. ad Tridentinam Synodum, inde
 vero redux postea ab eodem Pontifice
 Anno Christi millesimo quingentesimo
 quinquagesimo secundo in Insulis Ca-
 nariis Episcopatu auctus Francisco de
 la Cerda ejusdem Ordinis Religioso suc-
 cessit. Fertur, quod Canus benevolen-
 tiam Philippi II. non sine injuria Ca-
 roli, qui istius erat Filius, sibi concilia-
 rit, utque hujus Monarchæ ambitionem
 foveret, eidem auctor exstiterit, quod
 salva religione quemcunque Principem
 bello aggredi posset, quoties de tuendis
 juribus suis agitur: quæ tamen do-
 ctrina Romanæ Curix hæud arridebat,
 omnino autem a Salmanticensi Univer-
 sitate rejiciebatur. Denique Canus,
 cum aulam dimittere nollet, hæud diu
 suam retinebat Episcopatum, unde eo
 relicto Provinciæ Castellanæ Præposi-
 tus, seu Provincialis creatus hoc anno
 Domini millesimo quingentesimo sexa-
 gesimo Toleti mortalitatem exiit.

Scriptis is libros duodecim de locis
 Theologicis, quod tamen opus nonnisi
 post ejus obitum publicam lucem aspe-
 xit, & merito in hoc scribendi genere
 tanquam opus omnibus numeris ab-
 solutum celebratur, nam abundat regu-
 lis prorsus eximiis, quamvis ipsemet hæ-
 sce

sce regulas nonnunquam nec exacte, Sæcul. XVI.
 nec vere ad usum deduxerit, imo non A.C. 1560
 raro longis digressionibus, ac quam-
 plurimis quæstionibus a scopo alienis,
 quas huic operi intrudit, Lectorum pa-
 tientiam fatiget: denique hæc mate-
 rias nimio artificio expendisse redargui-
 tur, plus justo sollicitus, ut Aristotelem,
 Ciceronem, Quintilianum, aliosque Au-
 thores profanos, qui pro Rhetoricis, vel
 Dialecticis elucubrationibus de ejusmo-
 di locorum argumentis scripserunt, imi-
 taretur: porro per hosce locos com-
 munes intelligit fontes, ex quibus Theo-
 logi ad stabiliendas suas opiniones, &
 ad refellendas illis adversas sua haurire
 possunt argumenta, horumque omnino
 decem recenset, inter quos est I. Au-
 thoritas sacræ Scripturæ. II. Traditio-
 num. III. Ecclesiæ IV. Conciliorum V.
 Romanæ Ecclesiæ, VI. Sanctorum Pa-
 trum VII. Theologorum Scholasticorum,
 ac Canonistarum. VIII. Rationis naturalis.
 IX. Jurisconsultorum, & Philosophorum,
 ac denique X. Historiæ civilis, qua-
 tenus hæc certæ traditioni innititur, &
 a Viris fide dignis scripta comprobatur.
 Ad calcem hujus operis insuper adjecit
 prælectiones circa Pœnitentiam, & Sa-
 cramenta, ubi quidem eleganti sermo-
 nis puritate utitur, minus tamen elo-
 quens,

Sæcul. XVI. quens, quam in suis locis Theologicis
A. C. 1560. esse videtur.

§. XLV.

*Matthæus Ory, & Joannes Arbo-
 reus mortui.*

*Echard de
 Script. FF.
 Præd. t. 2.
 Dupin. p. 33.
 Et 40.*

Hicce Scriptoribus haud immerito ac-
 censerī possunt Matthæus Ory, &
 Joannes Arboreus, quamvis de anno,
 in quo defuncti sunt, certa non habeatur
 notitia. Horum primus erat Do-
 minicanus, Pontificis Pœnitentiarius,
 & hæreticæ pravitatis Inquisitor in
 Galliis, ediditque Anno Salvatoris no-
 stri millesimo quingentesimo quadrage-
 simo quarto tractatum contra hæreticos
 Turnonio Cardinali nuncupatum, in
 quo hanc proposuit quæstionem: qua-
 re hæreses in Ecclesia dentur? hanc
 in rem tria examinat capita, & quidem
 primo definit, quid sit hæresis? II. Quæ-
 nam sit caussa hæresum? III. Quæ me-
 dia, ut Ecclesia ab hæresibus purgetur,
 adhibenda sint? inter media autem re-
 censet, hæreticorum instructionem, nec-
 non separationem a communione fide-
 lium, ac denique mortis supplicium,
 si in hæresi sua pertinaces reperiantur.
 Hic Scriptor in quodam Macloviensis
 Diœcesis oppido nomine Canna natus
 erat, decessit vero sexagesimo sexto æ-
 tatis suæ anno. Joannes Arboreus
 Lau-